

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Agricultură, industrie și comerț.

Cât de frumos sună aceste cuvinte! Cât de bine îi șade unui român îmbrăcat coala în costum țărănesc să-ți vezi curățel, deștept și chipș fie ca agricultor, fie ca industriaș sau comerciant. Ce lucru înălțător de inimi ar fi când fie-care sătuleț ar avea coala din sînul său, unul sau doi, sau și mai mulți în sate mai mari, cari s'ar pricepe bine și cu temei la fie-care ramură din cele trei ocupațiuni principale amintite, sprijinind în același timp și biserica și școala.

Și dacă ne esaminăm mai de aproape, ce vedem? Vedem că ne lipsește acea-ce dorim să avem, și vedem că în direcțiunea aceasta prea puțină activitate desvoaltă cei cari chemați ar fi a face planuri și a lua executiva întru ajungerea scopului sublim.

Te cuprinde un fel de pessimism când vezi atâta egoism și amor propriu, cât vezi între români, în toate direcțiunile. »Numai eu sunt ce sunt, numai eu știu ce știu, numai ce am făcut

eu e bun făcut«. Și când totuși s'a făcut ce-va, apoi ține-te băiete, bate doba mări, spune în lumea largă, fă reclam în popor, strigă în gura mare ca să aplaudeze lumea toată că uită ce lucru minunat s'a făcut în cutare loc, și că ce merite are cutare!

Cu adevărat zicala »că s'a scremut muntele și a născut un șoarece«. A făcut și cutare un lucru pe carele altul mai harnic de mult la fost făcut înainte!

Așa e la noi, pentru-că suntem primitivi în toată privința! Chiar și în politică ne-am lăudat meritele prea mult, fără ca să fi făcut ce-va demn de laudă.

inzadar! Ne iubim prea mult personal și în iubirea aceasta suntem îmbătați a nu vedea și a nu cunoaște, și meritele altora față cu ale noastre. Nu ne place a respecta ce este al altuia în aceiași măsură cum pretindem să fim respectați noi de altul.

Și în măsura aceasta de a împărți dreptatea, preferim a ne certa în cele mai multe rânduri unii cu alții, ear' din ceartă ese invidia, răutatea, minciuna, clevetirea, și toate relele posibile. Agriculturului i-se taie cucuruzul pe

câmp înainte de a-se coace, industriașul și comerciantul rămâne fără mușterii și cei mai mulți merg la cei de neam străin că acela ține și cu unul și cu altul.

Aceasta este activitatea noastră, acesta este rezultatul frământărilor noastre, atunci când ne abatem dela adevăr, dela dreptate și dela buna cuviință, pentru-că nu ne știm prețul unii pe alții! nu ne știm sprijini reciproc, fiindcă ne lipsește cultura cea adevărată!

Ce e de făcut deci ca să ajungem la rezultate bune?

Să muncim cu dreptate fie-care la locul și breasla sa. Să nu lăcomim la averea altuia, ci să ne străduim a câștiga cu omenie și cu dreptate cele de lipsă pentru noi. Să ne mulțămim cu puținul câștigat prin munca noastră dreaptă. — Pe cei intriganți, mincinoși și invidioși să nu-i suferim între noi până nu se fac oameni de omenie, căci agricultura, industria și comerțul numai prin muncă cinstită și omenie deplină vor putea prospera între români.

Așa să fie!

FOIȚĂ

Pățaniele multcercatei Griselde.

(Urmare și fine)

Bătrânul Ianicula adause: »Cum se nu mi se curme inima de durere, fica mea, vă zându-te într'o stare atâta de miseră, și știind că suferi pe nedrept, deoarece ce nu ești vinovată. Cum te-a amăgit marchizul, carele te-a luat de nevastă numai să ne cășune durere și întristare. Marchizul tău nu mi-a venit nici-decum și nici odată la socoteală; mă temeam eu de o așa întâmplare ce-mi sfășie acum inima. Dar' iubita mea fică, să nu ne supărăm peste măsură, căci nu suntem de

vină noi, nenorocirea, ce-a venit peste capul tău și al nostru, nu o am cășunat-o noi cu purtarea noastră, necuviincioasă; ci toată vina noastră e, căci suntem sêraci și de neam de jos«.

După aceste vorbe cu amar își luă pe fia sa de mână și o conduse spre căscioara sa acoperită cu paie. Ajungând acasă deschide Ianicula un scrin, în care păstrase hainele Griseldei cele țărănești, le scoate afară, și i-le dădu fiei-si să se îmbrace. De aci încolo locuî Griselda earăși la tatăl său; nu o ai fi auzit jeluindu-se asupra marchizului nici măcar cu un singur cuvîntel, sau să și fi plâns soartea ei nefericită. Marchizul din parte-și se convinse, că probele, la care și-a supus soția, sunt de ajuns și nu mai știa ce se făcă de dorul ei. Deci dară trimite la Bolonia pe servitorul său cunoscut cu o pistolă către cum-

natul și cătră soru-sa, în care-i roagă, să binevoiască a veni amândoi la Piemont aducând cu sine și pe cei doi copii ai sei. Până să sosească sora cu copiii să respândi vestea între oameni, că mireasa marchizului e pe drum, deci toți se pregătesc de nuntă, chiar însuși marchizul chiamă oaspeții la nuntă; nuntașii să și adunaseră încă cu o zi mai înainte de a sosi sora și cumnatul marchizului cu copiii.

13. Marchizul Valter se pregătește de nou de unntă, și chiamă pe Griselda ai servi la nuntă.

Tocma atunci trimise Marchizul după soția s'a Griselda să vină în castel; ea veni bucuroasă, și marchizul îi vorbi: »Griseldo! Măne va sosi aci mireasa mea și mă voui și cununa îndată cu ea. Nime nu cunoaște casa

Invetătorii

și științele economice.

Sunt nenumărate problemele cu a căror deslegare se ocupă conducătorii poporului în aceste zile de grea încercare. Fac fel și fel de planuri și compun programe peste programe, că doar doar vor feriți poporul și abia după zeci de ani se pomenesc că au făcut »o nimica«, sau în cazul cel mai bun, foarte puțin. În timpul acesta de vecinică sbuciumare își uită apoi cu totul de »știința economică«, carea mai mult ca ori și ce este chemată a ridica la bunăstare și fericire ori ce popor.

Foarte nefavorabili au fost anii din urmă pentru toți cei ce se ocupă cu plugăritul. Mulți proprietari mari au îndurat pagube, pe cari ani de-a rândul le vor simți. Dar față de aceștia ce vor zice miile de economi mici, cărora lipsa și sărăcia lea luat vita din jug și astfel i-a ruinat total?

Oamenii de știință prea puțin se ocupă de soarta țeranului, cu toate că mai mult contribuiesc aceștia cu munca și sângele lor la susținerea unui stat. Dacă țeranul e avist la învățatura și povețele celor învățați, tot așa și cei »pricopsiți« sunt avertizați la munca și osteneala țeranului.

Pe dreptul se poate deci pretinde, că mai mult se se face pentru țeran, și tot ce se face este ca în timpul acesta, când atât de greutăți îl apasă, pe lângă o creștere religioasă-morală, să i-se dea și o învățatură, cu carea, pe lângă muncă neobosită și darul lui Dumnezeu, să poată trăi cinstit.

mea așa de bine ca tine; fi bună curată și grijește casele mele, împodobește frumos pregătind tot ce se cere pentru niște oaspeți de neam mare boieresc.« Griselda făcu marchizului un compliment frumos și răspuse: »Prea bucuroasă, Măria-Tal! Mă simt foarte fericită că am onoare a-ți potca servi; cât voi trăi voi asculta de Domnia-Ta, căci mă ved în datorată cu așa cevaș pentru multele bunătați ce le-am primit dela Domnia-Ta.«

Cum rosti acestea cuvinte apucă mătura la mână, și griji și curății tot de sus până jos, găti patul, dichisi casele, și se purta cum se poartă o servitoare harnică și de treabă.

14. Oaspeții vin și Griselda este silită a binevența pe propria sa fiică mireasa presumpțivă a marchizului.

A doua zi după aceasta iată că sosește domnul dela Bolonia cu mireasa presupusă; eară marchizul nostru le eși înaintea călare însoțit de nuntașii. Primirea fu din cele mai încântătoare; oaspeții felicitară pe noua mireasă pofindu-i norocire și fericire. Mireasa noastră era o domnișoară cam de doisprezece

Aceasta învățatură este »economia« cu toți ramii sei: plugăritul, grădinaritul și stupăritul etc.

Și fiind-că școala poporală are mai ales menirea de a educa și învăța poporul, tot ea are și chemarea de a da poporului cea mai necesară învățatură din toți ramii economiei.

Stând astfel lucrul, ne întrebăm: poate oare școala satisface acestei datorințe? Cu greu, și aceasta din multe cauze: de o parte planul de învățământ prescris pentru școlile populare e atât de încărcat, încât un învățător ce instruează 80—100 elevi într-o clasă, abia poate prelucra materialul prescris și astfel nu-i mai rămâne timp de a instrua elevii sei în vre-un ram al economiei.

Dar chiar când s'ar putea aceasta ni se pun alte pedeci în cale! Nu avem învățători calificați pentru așa ceva, căci în preparandiile noastre încă prea puțin pond se pune pe ramul acestei științe. Ce e drept statul nostru aduce jertfe destul de mai prin înființarea de cursuri »economice«, unde li-se predau învățătorilor cunoștințele cele mai necesare din diferiții rami ai economiei și rezultatele obținute până acum au fost pe deplin multumitoare.

Dar câți dintre învățătorii noștri au cercetat și cercetează asemenea cursuri? Foarte puțini. Și e dureros să constați, că nici acești puțini nu sunt îndeajuns încurajați de către cei pentru cari ei ar munci cu drag. Ca dovadă am putea chiar numi pe nume o comună mărginașe, care a ținut gradina școlii deschisă, ca nu cumva învățătorul calificat să se poată validita. Acestea însă sunt păcatele neamului nostru, cari după zisa lui Murășianu: »Pe voi vă nimiciră...«

ani foarte frumoasă la chip, dar prea crudă încă de a se mărita; dar fiind că-i plăcea marchizului, trebuia să le placă la toți; toți o onorau ca pe mireasa marchizului, o însoțiră cu mare pompă sus în castel, unde-i esiră înaintea toți curtenii îmbrăcați în haine de sărbătoare și plini de bucurie. Servitorii și servitoarele o salutară de a rëndul pofindu-i norocire și fericire. Mai pe urmă se înfățișează și Griselda se puse în genunche înaintea miresei. îi sărută mâna cu respect, și-i pofiti norocire și binecuvântare cerească la pașul ce'l face.

Oaspeții se așezară la masă. Griselda se retrase între servitoare, și căra și servea la masă.

Marchizul nu se poate mira în destul de umilința neexplicabilă și de răbdarea peste măsură a Griseidei. Deci cugetă că a sosit timpul a pune capet suferințelor bietei sale soție, și a-i face bucurie cu atâta mai dulce cu cât îi fură suferințele mai amari. Griselda alerga prin casă în sus și în jos ca și Marta din Evangeliă, când deodată o chiamă mar-

E timpul suprem ca »inimă curată« cerând dela Atotputernicul Dumnezeu, să lucrăm unul pentru altul, spre buna rodire a câmpiilor noastre și înaintarea la bună stare a poporului țeran.

Măr.

Metode pentru limpezirea vinurilor.

Acți vom descrie două mijloace folositoare care conduc la reușita limpezirii vinurilor; un mijloc este *chemic*, altul *mechanic*.

Diferitele materii limpezitoare la vinuri nu influențează în același mod și nu se arată sub aceeași formă. Unele sunt *albuminoase*, care se prepară din albușul de ou, sânge, lapte și caș, care prin amestec cu alcooluri devin în forma înghețatei; celelalte sunt *gelatinoase* care la admosfera rece devin solide, dar amestecate cu apă ear' se topesc. Un învățat chemist le împarte în 3 categorii:

1. Cleiurile, care se topesc și se prefac ca un fel de reci (piftii, cotoroage) liquefiabile prin contact cu căldura sau alte corpuri străine. Într-acestea se numără *gelatina*.

2. Cleiurile, care se topesc, constringându-se sub oare-care influențe slabe, formând un fel de cătărige nesolubile ca *albumina*.

3. Cleiurile nesolubile, ce se află în apă fără a se topi: astfel e albumina încheată, cașul lăsat la fund și fibrina (o substanță organică din sânge).

Toate acestea amestecate cu sare, cu alcool sau cu acid se închiagă puțin câte puțin. Albumina (albușul) curată a ouelor proaspete este cea mai rentabilă substanță pentru limpezirea

chizul la sine și îi zise: »Cum ți se pare Griseldo de mireasa mea; este ea frumoasă și demnă de onoare?« »De bună samă,« adăose Griselda. »eu cred că mai frumoasă și mai modestă nici că ți ai fi putut găsi. De aceea Vă doresc din inimă fericire, și sper că domnișoara nu o va păți așa de rău cum a pătuit mireasa Domniei-Tale cea dintâi. Aceasta fusese prea moică, domnișoara însă e delicată și de neam mare și nobl. Sigur nu va avea nenorocirea a fi lăpedată ca cea dintâi.«

15. După ce a suferit Griselda cu statorniciă toate probele devine iarăș fericită și stimată trăind cu bărbatul și cu copiii ei în iubire până la moarte

Marchizul nu se mai potu reține și zise: »En uităte bine la mireasa mea, nu cumva îți pare a o cunoaște? Griselda își căscă ochii cât de bine, măsură pe domnișoara din creștet până în tălpi se mai uită în față lung, dar nu o putu cunoaște. Deci zise marchizul: »Griseldo! nu-ți cunoști pe fia ta, pe carea o ai născut acu doisprezece ani?«

vinurilor. Un ou conține 4 grame de albumină uscată: din 2 ouă ajunge albumina a limpezii un hectolitru de vin, la o bute de 50 decaltri este de ajuns deci albușul dela 10 ouă.

Să nu se întrebuițeze nici odată oul întreg la limpezirea vinurilor, căci gălbenușul conține materii grase, ulei animalic, accide și săruri vătămătoare vinului, din care se nasc gaze împuțite ca hydrogen sulfurat și fosforat; găoacea de ou, ce constă din carbonat, fosfat de var și puțin carbonat de magnesie disolvă o mică parte din accide însă fără a contribui la limpezire.

Neaflându-se ouă proaspete, când e lipsă de a-se limpezi vinurile se poate conserva albușul uscându-l, dealmintrea se găsește atare conservă, și în drugherii în formă de praf.

Gelatina sau sgârciul este de mult cunoscută de comersanții de vinuri. Ea este un fel de catarigă animalică și se estrage ferbând rămășițe de sgârciuri, vine și oase. Acestea trebuie preparate cât se poate de bine și curat, almintrea strică gustul vinurilor.

Ca să disolvăm gelatina mai repede trebuie să o înmuem 12—24 ore în apă rece, premenită măcar de 2 ori. Gelatina se uflă foarte mult și întrebuițând apă caldă (nu clocotindă) cleiul se topește și soluțiunea se poate întrebuița înmediat la limpezirea vinurilor. La 1 klgr. gelatină uscată se pune 10 klgr. apă. Un litru de ast-fel de gelatină e de ajuns la 8—10 hl. de vin. Cleiuri mai usate sunt! de Nif și de pește morun cu deosebire la limpezirea vinurilor albe și la alte spirtoase. Cu 8—10 grame de atare clei bătut și topit se poate limpezi un hl. de vin. Aceasta pentru vieri și comersanți de vin.

I.

Griselda incremeni la auzul acestor cuvinte și nici nu scia ce să mai gândiască. Stând astfel buimăcită și nimicită continuă marchizul: „Prea iubita mea Griseldo! Să nu te turburi la auzul cuvintelor mele, căci această mireasă a mea, este fida ta și a mea și iată aci est domnișor tinăr este iubitul nostru fiu; eară tu îmi ești soția mea preaiubită și adorată, unica mea soție, afară de care n'am cunoscut alta, și nici nu voiu a mai cunoaște în viața mea!”

Zicând acestea cuvinte se sculă dela masă înbrățișă întâi pe soția sa, apoi pe ambii sei copii și-i arătă vârsând lacrimi de bucurie. Griselda leșină de bucurie. Veninduși în simțiri strănse în peptu-și cu duioșia de mamă întâi pe fia sa, apoi pe fiu seu și cu lacrimi, de bucurie zise: „Sunt gata să mor, căci îmi vâzui în viață pe copilașii mei preaiubiți. Binecuvântată fii provedința dumnezeiască, care v'a conservat sânătoși întregi, căci vă credeam morți, și acum vă ved earăși, vă posed earăș scumpele mele odoare!”

Intr'aceia iată că vine marchizul cu vest-

Mătasa artificială.

Toți acei cari au vizitat fabrica de mătase artificială dela Stetin din Germania, au rămas mulțumiți. Prin ea femeea săracă ca și cea bogată, poate să poarte haine de mătase, atât numai că cea bogată va purta o haină făcută dintr'o stofă de mătase curată, pe când cealaltă dintr'o stofă de mătase artificială.

E întrebarea, dacă mătasa artificială se va putea produce în aceleași condițiuni ușoare, după cum se produce mătasa naturală, și prin mijloace mai eftine.

După mai multe cercetări s'a putut constata, că 200 de lucrători pot să producă pe zi până la 500 kilogr. de mătase artificială, ear cheltuelile sunt așa de reduse, încât nu trec peste 1500 de cor. așa că kilogramul de mătase artificială ar veni la 2 cor. 87 bani, pe când kilogramul de mătase adevărată să vinde cu 30 cor.

Materia primă care se întrebuițează la fabricarea mătăsii artificiale este celuloza, care se întrebuițează și la fabricarea hârtiei, și care în vorba comună se numește pastă de hârtie. Aceasta pastă de hârtie printr'o amestecătură dibace cu sodă caustică, se preface într'un alcali-celuloză, care se disolvă în sulfură de carbon. Din această lucrare se capeta un produs numit de chemiști »celuloză sexanthati de sodium« sau pe românește »celuloză vâscoasă«, care este inima mătăsii artificiale. Pentru a curăți această mătase vâscoasă, trebuie multă apă curată, care nu poate fi scmpă, decât atunci, când astfel de fabrici ar fi înființate în deșertul Saharei.

Care sunt pregătirile, ce suferă mătasa artificială înainte de a o pune

la stropirea cu apă, de unde ea ese în stare de firisoare aproape microscopice?

la stropirea cu apă, de unde ea ese în stare de firisoare aproape microscopice?

Firul de celuloză curat, după ce a fost stors și închis în turbină, trece în diferite băi, de felurite compozițiuni, după ce a fost tratat cu acid sulfuric și clorhidric. Mătasa artificială nu se face moale în apă și nu își perde din forța sa, din contră ea capeta înfățișarea cea mai frumoasă a mătăsii de China. Mătasa artificială este ceva mai grea, este mai eftină, are toată înfățișarea și calitățile mătăsii naturale, și credem că cu timpul se va putea răspândi în toată lumea, fiind-că cele 4 produse de care fabricantul are trebuință, și le poate procura ușor, fiind-că se găsec din belșug.

O mare fabrică de celuloză se află și la noi în Transilvania, la Zernești lângă Brașov. Fabrică mare de mătăsărie s'a înființat de curând în Lugoj, unde lucră deja 250 fete, instruindu-le 50 fete aduse din Italia.

Departa a ajuns industria și comerciul în Germania, dar și la noi progresează.

V. S. M.

Instituțiune agronomică internațională.

Regele Victor Emanuel a adresat primului său ministru Giolitti o scrisoare prin care îi pune în vedere dorința de a să înființa un institut internațional de agricultură pe basa planului primit dela americanul David Lubiu. Scopul acestei instituțiuni ar fi înaintarea agriculturii raționale în toate statele, fără privire la scopurile politice ale acelor. Ea ar fi chemată a studia

ca și un serv umilit. — Iată aci îți redau copiii, pe care ții luasem, ei sunt acu binecrescuți ca să poți avea cea mai dulce bucurie de ei. Deoarece însă sau făcut toate pregătirile de nuntă, doresc a mă cununa de nou cu tine legându-ne soartea unul de altul de isnov prin legăturile grăgostei.»

Zicând acestea îi puse inelul de logodnă în deget și se promise a-i fi credincios soț de căsătorie. Preotul carele era de față, dete binecuvântarea sa nou-insoțiților, toți oasneții le postiră norocire și fericire, și se ospătară și se veseliră cu mult mai bine ca la nuntă cea dintâi. Marchizul dete ordin să chiame pe bătrânul Ianicula la palat, îl primi cu bucurie și bunăvoință, îi porunci să-l îmbrace cu haine frumoase, și din momentul acesta a locuit în castelul marchizului. Dela prânz' dela cină nu putea se lipsească nici odată bunul bătrân, căci marchizul îl onora cum trebuie să onoreze cineva pe socrul său, ba chiar ca pe însuși părintele său, care la născut. Fetișoara Griseldei s'a măritat după un conte de frunte.

toate instituțiile de acest soi din diferitele țări, a compune statistice referitoare la starea muncitorilor agrari, la cauzele emigrării, la diferitele epidemii de vite și alte morburii din cercul plantelor. Ar fi de mare însemnătate și pentru crearea unui credit agricol.

Sediul acestei instituții ar fi cetatea Roma, și ar fi de cea mai mare însemnătate pentru toate statele agricole. Regele zice în scrisoarea sa »sunt convins că nobilul scop va învinge orice greutate a începutului.« Guvernul italian a îndrumat pe toți ambasadorii din deosebitele state cu cari stau în legătură de pretenie să le invite a-și trimite delegați la înființarea acestei instituții agronomice. Din incidentul acesta Maiestatea Sa Francisc Iosif și Loubet președintele republicii franceze l'au felicitat prin telegramă specială pe regele Victor Emanuel pentru această idee salutară îmbrățoșată de el cu atâtă căldură.

Cât de frumos ar fi dacă și noi după exemplul acesta am da mai multă atențiune agriculturii noastre locale de cât de fapt io dăm!

Situația politicoasă în Ungaria.

În cercurile înalte diplomatice a intrat afurisita de *stagnațiune*. Criza guvernamentală nu sunt semne a se delătura în curând. Organele politice publiciste din țeară se bat în capete în mod sentimental.

Partidul opoziției coalitate stă greu pe gânduri, cum de actualul guvern mai poate funcționa. Actualii ministri se învîrtesc ca măruș în ciur, așteptându-și plecarea la asilul consolării, țin mereu la sfături îngrijii, că le sare perina. Opoziționali triumfători la alegerile dietale, se consultă zi de zi cum se-și împartă fotolurile ministeriale. Tare este îngrijat actualul guvern de amenințarea, că va fi tras în judecată pentru momentele desastroase din ziua de 18 Nov. 1904 și pentru încheierea convenției comerciale cu Germania, ca și când aristocrația n'are destule alte afaceri presante. Relativ la dese vizite ale lui Andrassy, Tisza, Kossuth, Wekerle și Szél la M. Sa Regele se fac multe desmințiri oficioase; nu se vede mai nimic real.

Spiritele corifeilor sunt tare neli-niștite; ce se crede a se realiaza azi, se amână pe ziua de mâine și tot dubitări. Nici combinațiunile marelui financiar Wekerle n'au ajuns la rezultat decisiv. Absentând Alex. Wekerle o zi din capitală, s'a crezut a fi dus în audiență la Regele, însă s'a aflat, că a fost dus la moșia sa în comitatul Temes, să vede a se recrea și a se consulta și cu ai casei. Să susține, că și contele Albin Ciacki președintele casei magna-

ților ar fi fost în audiență la Viena, dar despre dobândirile sale încă nu se știe ceva pozitiv.

„N. Fr. Presse“ zice, că pentru moment situația în Ungaria e mai încălțată și mai încurcată ca ori când. *Coroana nu și-a dat învoirea* pentru separațiunea economică de Austria. Kossuth în foile sale scrie, că înțelegerea cu coroana nu progresa și se ocupă tot cu formarea viitorului ministeriu. E probabilă formarea unui ministeriu de tranziție.

Răsboiul ruso-japonez.

După o depeșă din Londra (27 Febr.) Sâmbăta trecută s'a ținut în Tokio un mare consiliu militar preșdat de mareșalul Yamagata. Ministeriul de răsboiu a trimis apoi mareșalului Oyama instrucțiuni definitive pentru continuarea răsboiului.

Japonezii au ocupat colina Bereznev, pozițiunea extremă sudică a Rușilor, apoi Cinhenceng, și au luat la goană pe Ruși de lângă Gugulin.]

În Tokio e generală credință, că înaintarea Japonezilor înseamnă o acțiune pe întreaga linie. În luptele aceste se zice că au participat trupe de ale lui Kuroki comandate de generalul Kamimura.

Generalismul Kuropatkin telegrafiază la Petersburg în 26 Febr.: Inimicul a continuat atacul contra trupelor noastre dela Cinhenceng mai ales însă partea din dreapta. Japonezii au înaintat și contra Kantulin împresurând aripa noastră stângă, însă am respins toate atacurile îndreptate contra defileurilor Tangon și Beidalingon. Colonelel Gorsky a fost rănit la cap. Cazacii siberiani au opus o rezistență îndrăjită sub comanda lui Baumgarten. Am respins atacul Japonezilor la Baniapuzda.

Din Niușwang se depeșează: După știri din sorginte chineză necontrolate, lupta urmează pe întreaga linie. Mai violentă e la aripa dreaptă japoneză, unde Kuroki înaintând spre nord, amenință să atace pe Ruși la spate.

Japonezii bombardează pozițiunile rusești cu tunuri de calibru mare.

Răsboala din Rusia.

Un ministru rus pentru constituțiune.

Ministrul rusesc de agricultură a prezentat Țarului un memoand asupra situațiunii internă a Rusiei. Ministrul e de părere, că raporturi normale și potolirea spiritelor agitate s'ar putea face numai prin convocarea unei adunări a reprezentanților poporului. Țarul

a studiat temeinic memorandumul și l'a însărcinat pe ministru să elaboreze un ucaz corăspunzător.

Planul revoluționarilor.

„Gaulois“ din Paris și-a trimis un corespondent la Geneva, unde a avut o convorbire interesantă cu unul din conducătorii mișcării revoluționare din Rusia. Acesta i a spus, că revoluționarii nu se tem a-și publica planurile, căci nu este putere, care le-ar putea zădărnici. Marele duce Sergius a fost condamnat la moarte înainte cu 2 luni. Comitetul revoluționar l'a anunțat cu săptămâni înainte despre soarta ce-l așteaptă. Trepov n'a câștigat nimic prin aceea, că ora executării lui n'a sosit încă. Comitetul din Petersburg va avea de grije și generalul nu va scăpa. Lui Trepov i sa destinat un loc bun pe lista roșie, ce au alcătuit-o membrii comitetului.

La primul loc în listă e numele marelui duce Vladimir, apoi marele duce Alexe al III-lea, Trepov. Țarul nu figurează pe lista comitetului. Deocamdată vor fi nimiciți cei din jurul lui.

Jidovii și Țarul.

În orașul Feodosia muncitorii jidovi s'au puș în grevă. Directorul unei fabrici s'a dus la ei, ca să-i someze a relua munca. Jidovii distribuiau tocmai atunci proclamațiuni revoluționare, apoi au eșit pe strade și au silit și pe alți muncitori să intre în grevă. Unul din oratorii jidovi a strigat: *Fos Țarul! Să fie ca în străindătate, căci atunci și noi vom fi egal îndreptățiți.* O parte a turburătorilor s'a dus apoi la statua lui Alexandru III., dar poliția i-a împrăștiat. Creștinii au intrat între jidovi strigând: *»Mai sunt în Rusia oameni, cari să apere pe Țarul.«* Un jidov a fost omorât. Șeful poliției a fost amenințat de jidovi cu moartea.

NOUȚĂȚI

Representanța fundațiunii lui Guzdu se va întruni în ședință plenară în zilele dela 13—16 Martie a. c. în Buda-desta. La ordinea de zi va fi revidarea socotelilor din anul 1904 și aprobarea bugetului pe 1905. Amintim, că fundațiunea lui Gozdu s'a ridicat de present la 6 milioane coroane.

Sinodul protopresbiterat gr-or. al tractului Orăștie s'a ținut în 17 Februarie a. c. în edificiul școalei noastre. A decurs foarte bine. Raport detaliat va urma în n-rul viitor

Adunarea generală a Astei se va ținea în acest an, precum a decis comitetul »Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român« din 3/15 Febr., la Sibiu.

Moartea unui ziarist bucovinean.

Din Cernăuți ne vine știrea tristă despre înțetarea din viață a lui *Eusebiu Ștefanelli* fiul veneratului arhimandrit Juvenal Ștefanelli. Regretatul a fost unul dintre puținii bărbați bucovineni din generațiunea mai tânără, cari cu inimă și entuziasm au luat parte activă la luptele poporului bucovinean din ultimii 10 ani. El s'a distins printr'un deosebit zel și abnegațiune. Vara trecută a condus biroul presei la serbările lui Ștefan cel mare din Putna. Odihnească în pace!

*

Necrolog. Surorile: Emilia Cosgarea, Cornelia, Țunea și Iuliana Lenkes, cumnatul: Iosif Lenkes, în numele lor și al numeroaselor rudeni cu inima înfrântă de durere anunță că: văduva *Augusta de Crainic n. Theodori*, soția fostului protopresbiter gr.-or. al tractului Dobra; după un morb greu și îndelungat și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 11/24 Februarie 1905, în etate de 54 ani. Rămășițele pământești ale scumpei defecte s'au așezat spre odihna eternă, Duminecă la 13/26 Februarie, la 3 ore p. m., după ritul bisericeii gr. ort., în cripta familiară din cimiterul local. Fie-i memoria binecuvântată! H.-Dobra, în 11/24 Februarie 1905.

*

† **Vasile Petri**, învățătorul și profesorul luminat dela Năsăud, marele pedagog român. excelentul metodist, a reposat.

*

Educațiune prudentă. Micul copil Archibald al lui Roosevelt, președintele statelor unite umblă la școala publică în rând cu toți școlarii. Ducându-se odată o mamă a unui conșcolar de a lui Archibald (găzdoae la un funcționar) la școală și văzând pe copilul ei jucându-se laolaltă, rămase uimită și zise: »și mătăluță te joci cu copii de rând? Copilul președintelui îi răspuse agreabil: »Tata mi-a spus că în școală și în lume sunt copii buni și răi, mari și mici, cei buni se poartă cuviincios, cei răi necuviincios, ear alta deosebire nu există între noi.«

*

Sedința festivă a societății de lectură »Ioan Popasu« a tinerimei studioase dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș, a avut loc Duminecă seara în 30 Ian. și a decurs conform programului publicat în »Foia Diecesană«. Succesul moral și material a fost satisfăcător.

*

Reintors dela resbelul Ruso-Japonez. Aflăm, că *Dl Maior Găișanu*, atasat militar român pe lângă armata rusă din Extremul-Orient a sosit zilele acestea la București în basa unui concediu. Ajungând în 6/19 febr. la București *Dl Găișanu* s'a prezentat Ministrului de resbel *Dlui General Manu* raportând multe din campania acestui resbel. După această vizită oficioasă a plecat *Dl Major* la Galați, ca să petreacă mai multe zile în sinul familiei sale și a mult iubitorilor săi concetățenii.

*

Bancnotele noue de 10 cor. s'au pus în circulație dela 25 Febr. n. Ele au data

de 2 Ianuarie 1904, cele vechi de 10 cor. se vor scoate din circulație, se primesc la băncile austro-ungare până în 28 Febr. 1907.

*

Cucuruz din La Plata la Fiume.

Știrile sosite din Fiume vestesc, că nu este săptămână să nu sosească acolo mai multe corăbii încărcate cu cucuruz din Argentina. În săptămâna trecută au sosit trei corăbii cu circa 13.666 tone de cucuruz încărcate dela La Plata. Semn, că în urma acestor transpoarte va scădea și prețul lui și nu vom duce frică de foamete nici în anul acesta.

*

Mărul-păr seau părul-măr este o nouă plantă, despre care un-vestit grădinar engles a făcut o dare de samă în ziarul »Newcastle Chronicle« prevestindui o popularitate mare.

Anumit spune că planta aceasta s'a născut din altoiul unui păr altoit întrun măr.

Coaja seamănă întrun toate cu a mărului și fructul e de forma unui clopot ca și peara, e de o mărime colosală; diametrul e de 38 cm. aroma și gustul este ca și a mărului și pereii amestecate, dând o amestecătură foarte gustoasă și plăcută.

Cultivarea și procurarea acestei plante noi o recomandăm de ocazdată în atențiunea grădinarilor artificiali.

*

Corul vocal bisericesc gr.-or. român din Nereu, arangează Duminecă, în 20 Febr. s. v. (5 Martie s. n.) un concert căruia îi premerge comedia într'un act de V. Alexandri, »Cinel Cinel.«

*

Influența frigului asupra insectelor, (Gândacilor fluturilor și tot felul de omide.) Sunt mulți economi cari cred că gerul și peste tot frigul are putere de a omori puii de gândaci și omidele, din care cauză doresc să fie carnă friguroasă. Pentru adevierea credinței acesteia s'a făcut probe, și anume s'a așezat și espus la frig sub coaja pomilor și în alte locuri pui de omide și de gândaci, și s'a constatat că frigul și gerul nu le influențează, nu le omară ci resistă și trăesc fără nici o supărare. Sau făcut și date statistice în cauza aceasta, și după câte o earnă geroasă s'a aflat că în anumiți ani unele omide încă mai tare se sporesc de cât se peară de tot. De aceia deci, alte influențe ale naturii lucră de sporesc seau scad în câte un an și nici de cum frigul seau gerul.

*

Un palat gigantic. Redacțiunea și administrațiunea ziariului »Newyork-Times« din America are 31 caturi cu 31 rânduri de ferestri; măsurat dela fundament până în vârful coperișului înalt este de 476 urme, este cel mai mare edificiu din Newyork. Acest colosal edificiu intră în pământ de 55 urme. Prin acest palat merge și trenul prin tunelul subteran.

*

Pân' odată merge ulciorul la apă. Un magistrat (jude regesc) din Boemia, mare cunoscător de legi avea obiceiul a se radă în fiecare dimineață, înainte de a merge

la oficiu. El își angajase un barbier pe an După un timp oare-care se născu o bună amicitie între șeful barbier și judecător; astfel până se rădea duceau amândoi o stabilă conversație despre afaceri politice și juridice.

Dela un timp barbierul începu a cere judecătorului sfaturi și povețe în cause procesuale. Barbierul sub protocoxt, că dorește a învăța și el dreptul se rugă de jurisprudentul ai da instrucția pe timpul barbieritului. Judecătorul cu inimă nobilă și sinceră l ajuta pe barbier cu lecții practice și îi dădu și diferite cărți juritice de cetit. În fiecare zi primea barbierul explicări și sfaturi cu privire la interpelațiuni din codul civil și penal, dând cele mai ecuitabile păreri. Aceasta conversație dură mai multe luni. Judecătorul se simțea măgulit de elevul său. Barbierul făcea mari progrese, dar avea și mai mare venit, căci cauzele, ce i-le deslega judecătorul erau bine plătite de oameni, cari aveau procese. Nu ținu însă prea mult preținia amândorora și un pretin îi descoperi judecătorului interesele barbierului, carele avea bună clementă. Deci descoperit fiind misterul merse judecătorul la barbier să se rază în o sərbătoare, atunci barbierul pecând trăgea briciul pe curea întreabă pe judecător. Domnule, ce ar fi de făcut în cutare caz și cutare cauză? Atunci judecătorul răspuse flectmatic. Vino la mine acasă adu mi 100 cor. și-ți voi spune îndată cei de făcut cu aceea zi barbierul și perdu ambele clientele, (s'a spart și urciorul și a curs și vinul pe jos).

*

Apel! Subsemnatul învățător din comuna Perșani comitatul Făgărașului, având dorința de a înființa o bibliotecă populară la aceasta școală, fac un călduros apel la d-nii autori, editori, librari și tuturor persoanelor cari doresc binele și propășirea țeranului român să binevoiască a contribui cu cărți, pentru ajungerea acestui nobil scop. — NB. Cărțile mă rog a se trimite la adresa subscrisului. — Perșani, în 18 Ianuarie 1905. *Petru Macedon*, învățător.

* * *

Se caută spre cumpărare sēmânță de măzăroi, cine are de vnzare, să binevoiască a se adresa la Adm. acestei foi, indicând și prețul per 100 kgr.

* * *

Mântuit dela Moarte. Un om oare cândva desnădăduit trimite inventatorului crucii duple electro-magnetice R. B. Nr. 86967, d-lui Albert Müller Budapesta V., Vadász-u. 42//G. următoarea scrisoare de mulțumită:

Stimate Domnule Müller!

Înainte de toate te încunoștiințez, că sunt un om sărac, și boala m'a silit să întrun într'un spital din Budapesta, apoi am stat 3 luni sub îngrijirea doctorilor din Zombor și toate acestea m'au costat 200 cor. fără ca să mă pot vindeca iar doctorii au perdut nădejdea și eu trebuia să mor. Din întemplantare am dat de vestea crucii d-tale și am comandat-o purtându-o pe piept după cum mi-ai scris. În timp scurt în 10 Aprilie m'au sculat din pat, mă simt sănătos și nu mi-e teamă că mor, pentru-că m'ai mântuit d-ta. Îți mulțumesc de mii de ori. Cu stimă: *Francisc Ostiadat*, mașinist în Priglența-Szt. - Ivan (comit. Bács-Bodrog).

Crucea dublă-electro-magnetică R. B. Nr. 86967 costă numai 6 cor. și vindecă boalele

următoare: reumatism, respirație grea, lipsă de somn, bătăre de inimă, boala rea, de nervi; de aceea îndemnăm pe fie-care să se adreseze plin de încredere la d-l Albert Müller Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

Zi de zi primește d-l Albert Müller, inventatorul crucii magneto-electrice duple R. B. Nr. 86967, uimitoare scrisori de surprisă. Astăzi suntem în poziție d'a publica o nouă scrisoare: St. d-le Müller! Crucea R. B. Nr. 86967, ce mi-ai trimis-o, a avut efect uimitor. Iubita mea soție — după o scurtă folosire a aparatului d-tale — s'a vindecat cu desevișire dintr'o acută boală de piept și plămâni. Te rog să primești mulțumita mea pentru această cruce binefăcătoare. Cu stimă și salutare: Iacoba Stütz, blănar în Futtak. — Precum va ști on. public, crucile aceste se întrebunțează cu succes în contra reumei, podagrei, astmei, influenței, migrenei, și se pot comanda la inventatorul e, la domnul Albert Müller, Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

POȘTA REDACȚIUNEI

Rugăm pe onor. noștri abonați și cetitori a grăbi cu trimiterea abonamentelor ca să putem acoperi speșele cu editarea foii. De asemenea rugăm pe acei cari în urma ocupațiilor lor sociale mai înalte nu au timp de a ceti foaia noastră și peste tot nu se pot ocupa cu chestiuni economice, industriale și comerciale, să b'nevoiască a ne avisa ca să trimitem foaia în socoteala d-lor la școalele noastre s'erace din diferite comune pe seama bibliotecelor școlare, unde de sigur vor avea cetitori și vor fi la bun loc date, eventual la alți economi cunoscuți ori prietini anumiți de ai d-lor.

Pe cei cari a primit foaia noastră, și acum cu Nr. 8 ar dori să n'o mai aibă, îi rugăm să ne trimită și abonamentul cel puțin pe un 1/4 de an, ca să nu fim păgubiți la editare cel puțin cu speșele de postă făcute.

Sămânță de soia s'a procurat deja dela un preot, carele a cultivat-o prin părțile noastre în anul trecut și fiind însinuatori mai mulți se va aduce și din România, unde se cultivă mai de mult cu bune rezultate. — Distribuirea se va face după 1 Martie a. c. — Prețul ei este mare, dar și produsul ei se sperază a fi rentabil.

Se va distribui numai abonaților noștri.

Administrațiunea
„Bunul Econom.”

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 20—26 Februarie v. 1905.

Duminică	20 Alămor. Bichiș-Ciaba Comloș. Feriház.
Luni	21 Cetatea-de-baltă.
Mărti	22 Huedin.
Mercuri	23 Bachnea. Hadad. Petriș.
Joi	24 Haroscherec.
Vineri	25 Dalboșed. Oradea-mare.
Sâmbătă	26 Turda.

Călindarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. lăsat. de carne, ev. Mateiu c. 25, g. 7. v. 7.

Dum.	20 P. Leon ep.	5 Eusebie
Luni	21 P. Timoteiu	6 Frideric
Mărti	22 M. din Eug.	7 Ap. Toma
Merc.	23 M. Pol'carp	8 Ioan
Joi	24 † Af. c. S. Ioan Bot.	9 Francisca
Vineri	25 P. Tarasie	10 40 Martiri
Sămb.	26 P. Porfirie	11 Heraclie

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

„DACIA”

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvază fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

6—

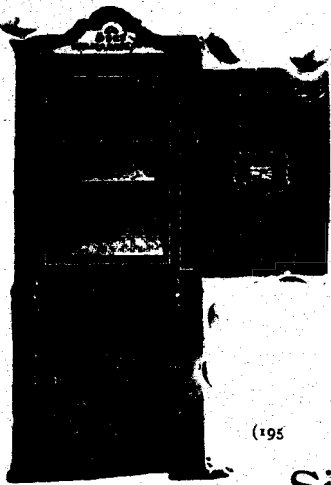
Direcțiunea.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jekeli, Sibiu (Nagyszeben).

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri efitine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de case de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

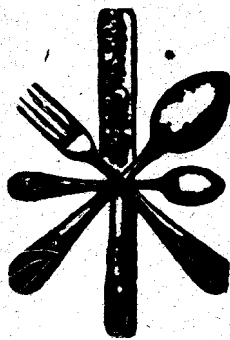
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dintat să vînd marfa acesteia în prețu
cu care se face. Spedez dară, până când de-
positul sîstă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat
laptele și 1 sitită de străcurat supa. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

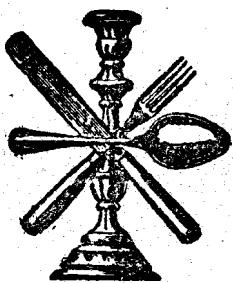
Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
încuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 7— Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
efitine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de
argint de Mexico* renumite și plă-
cute prețutindenea pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
țite de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă, elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă **fl. 6-50.** numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, *în dar*
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launtru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer *garanță pe 25 ani*. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 24-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tența, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-ce

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dintți, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-i
mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi

la boale de nervi cronice.

a se folosi

la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stēinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 24-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postală.

(280) „**PECUNIA**” întreprindere de credit, 7—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corēspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chilțiilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medicii și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrica,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți sur și noaptea în pod unde se păstrează nutretul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimite cu rambursă de 7—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Pentru 5 coroane

trimit 4 $\frac{1}{2}$ kilograme (c. a. 50
bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin,
iorgovan, viorele, resedă, iasmin
și lăcrămioare. — Pe lângă
trimiterea înainte a sumei
sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amort.sare

de 4%

dela institutele de bani de primul rang din
Budapesta și străinătate, până la $\frac{3}{4}$ a valorii
realităților întabulate la locul I. și cu
amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari
oficieri de stat și pri-
vați, negustori, industriași, cu fără
giranți pe termen de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și discrețiune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi
și noi, prin organe autorizate dăm opiniuni tehnice și geologice de experți și
executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 23—26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie**
și **conomie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

48—52 ilustrat gratuit și francat.

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

— în Orăștie, strada apei Nr. 31 —
(lângă școala civilă de fete.)

Deoarece doresc a-mi aduna un tablou
de copii, prin aceasta rog frumos pe onor.
public să aibă bunătate a aduce în atelierul
meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce
fel de copii mici spre a-i fotografa.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

9—

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

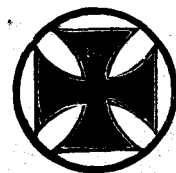
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani. 52—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene,
neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bă-
taie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, azuzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poștei
de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, in-
fluența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale
cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria
mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțămire inven-
țiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs
de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a
constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public
asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”
deoare-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost
oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreat și
cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Pretul aparatului mare e 6 cor. | **Pretul aparatului mic e 4 cor.**
folosibil la morburii cari nu sunt | folosibil la copii și femei de
mai vechi de 15 ani. | constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:
**MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.**

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

6—52